
ПОСТАНОВЛЕНИЕ

23.06.2020

п.г.т.Алексеевское

КАРАР

№ 224

Рөхсәт системасы турында

«Мәгълүмат, мәгълүмат технологияләре һәм мәгълүматны яклау турында» 2006 елның 27 июлендәге 149-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законы, «Шәхси мәгълүматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль закон, «Шәхси мәгълүматларны мәгълүмати системаларда эшкәрткәндә шәхси мәгълүматларның куркынычсызлыгын тәмин итү буенча оештыру һәм техник чаралар составын раслау турында» Россия ФСТЭК 2013 елның 18 февралендәге 21 номерлы боерыгы һәм «Дәүләт мәгълүмат системаларында булган мәгълүматны яклау турындагы таләпләрне раслау турында» Россия ФСТЭК 2013 елның 11 февралендәге 17 номерлы боерыгын үтәү нигезендә

каرار кылам:

1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының (алга таба - Нигезләмә) персонал мәгълүматларыннан файдалануның рөхсәт системасы турындагы Нигезләмәне расларга һәм гамәлгә кертергә (1 нче кушымта).

2. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының шәхси мәгълүмат системаларының мәгълүмат ресурсларыннан хезмәткәрләр файдалана алу матрицасын расларга һәм гамәлгә кертергә (2 нче кушымта).

3. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының шәхси мәгълүмат системасы администраторына хезмәткәрләрнең Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының шәхси мәгълүмат системаларының мәгълүмат ресурсларына керә алуы Матрицага үзгәрешләр кертү буенча тәкъдимнәр эзерләүне үз вакытында башкарырга.

4. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының мәгълүмат системаларында шәхси мәгълүматларны турыдан-туры эшкәртүче һәм яклауны гамәлгә ашыручы хезмәткәрләргә житкерергә.

5. Карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам.

Башкарма комитет житәкчесе

Н.К.Кадыров

Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районы
башкарма комитетының
2020 елның 23июньдәге
224 номерлы карарына
1 нче кушымта

**Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы
башкарма комитетының шәхси мәгълүмат системаларынан
файдалану рөхсәт системасы турында
НИГЕЗЛӘМӘ**

1. Төп терминнар һәм билгеләмэләр

Керү мөмкинлеге белән идарә итүнең дискрецион ысулы - субъектның идентификация мәгълүматы нигезендә һәм һәркем файдалана алырлык һәр объект өчен - һәркем файдалана алырлык субъектларның (субъектлар төркемнәренең) һәм алар белән ассоциацияләнгән файдалану төрләренең жыелмасын үз эченә алган исемлектән файдалану мөмкинлеген тээмин итү методы;

мәгълүматтан файдалану мөмкинлеге - мәгълүмат белән танышу, аны эшкөртү, аерым алганда, мәгълүматны күчөрү, модификацияләү яки юкка чыгару;

Файдалану матрицасы - керү мөмкинлеген чикләү кагыйдәләрен чагылдыра торган таблица;

Файдалану объекты - автоматлаштырылган системаның мәгълүмат ресурсы берәмлеге, аннан файдалану мөмкинлеге чикләнү кагыйдәләре регламентлана;

Керү мөмкинлеген чикләү кагыйдәләре - субъектларның файдалану мөмкинлеге объектларыннан файдалану хокукын регламентлаучы кагыйдәләр жыелмасы;

Алдыңгы ысул белән идарә итүнең система ысулы - һәркем файдалана алырлык субъектларның объектлардан файдалана алырлык мөмкинлекләре белән идарә итү методы;

Мәгълүматны яклау чарасы - мәгълүматны программа белән тээмин итү, программа-аппарат тээмин итү, аппарат белән тээмин итү, мәгълүмат яклау өчен билгеләнгән яисә кулланыла торган матдә яисә материал;

Файдалану субъекты - керү мөмкинлеген чикләү кагыйдәләре белән регламентлана торган зат яисә процесс;

Керү мөмкинлеге типлары - объектларга үтеп кергәндә субъект тарафыннан рөхсәт ителгән операцияләр.

2. Гомуми нигезләмәләр

2.1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитетының шәхси мәгълүматларыннан мәгълүмат системаларыннан (алга таба - Нигезләмә) файдалануның рөхсәт системасы турындагы нигезләмә шәхси белешмәләр турында Россия Федерациясе законнары (алга таба - ШМ) һәм дәүләт хакимияте башкарма органнарының норматив-методик документлары нигезендә аларны шәхси мәгълүматларның мәгълүмат системаларында эшкәрткәндә ШМның (алга таба - ШММС) иминлеге мәсьәләләре буенча эшләнгән.

2.2. Әлеге Нигезләмә субъектларның ШММСннан файдалану объектларына керү мөмкинлеген аеру типларын, керү мөмкинлеген һәм кагыйдәләрен билгели.

2.3. Нигезләмә ШМны яклауны турыдан-туры гамәлгә ашыручы Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының барлык хезмәткәрләре (алга таба - Комитет) тарафыннан үтәлү өчен мәжбүри.

3. Файдалану субъектлары һәм объектлары

3.1. ШММСның файдалану субъектларына үз вазыйфай бурычларын (функцияләрен) башкаручы, ШММСның вазыйфай инструкцияләренә туры китереп һәм ШММСның хисап язмалары бирелгән хезмәткәрләр керә.

3.2. ШММСның керү объектларына түбәндәгеләр керә:

- исәпләү техникасы чаралары;
- элемент һәм мәгълүматлар тапшыру чаралары;
- исәпләү техникасы чараларының һәм элемент чараларының өзлексез эшләвен һәм мәгълүматларны тапшыруны тәмин итү чаралары;
- операцион системаларның, элемент чараларының һәм мәгълүматны яклау чараларының (алга таба - МЯЧ) төп конфигурацион файллары;
- операцион системаны, элемент чараларын һәм МЯЧ тапшыруларын көйләү һәм идарә итү чараларын;
- гамәли программа тәмин итү;
- периферия җайланмалары;
- мәгълүматны машина йөртүчеләр;
- Эшкәртелә торган, саклана торган мәгълүматлар.

4. Керүне чикләү алымнары

4.1. ШММСның файдалана алуын чикләү методлары ШММСның эшчәнлегә үзенчәлекләре нигезендә гамәлгә ашырыла һәм түбәндәге ысулларны куша:

- файдалану мөмкинлегә белән идарә итүнең рольле методы;
- керү мөмкинлегә белән идарә итүнең дискрецион методы.

4.2. ШММСнга керү мөмкинлегә белән идарә итүнең роль методын гамәлгә ашыру 1 нче таблицада бирелгән.

1 нче таблица

№ п/п	Керү субъектының роле	Объектларга керү дәрәжәсе
1	ШММСның администраторы	<ul style="list-style-type: none"> - ШМны саклау системасын конфигурацияләү турында тулы мәгълүматка ия (ШМны саклау системасы структурасы, составы, урнаштыру урыннары һәм параметрлары); - ШММСны (ШММСның структурасы, составы, урнаштыру урыны һәм программа белән тәмин итү һәм техник чаралар параметрлары) конфигурацияләү турында тулы мәгълүматка ия; - МЯЧ көйләү һәм конфигурацияләү хокукларына ия; - мәгълүматлар тапшыруның элемент чараларын жайга салу һәм конфигурацияләү хокукларына ия; - операция системаларын һәм гамәли программа тәмин ителешен көйләү һәм конфигурацияләү хокукларына ия; - ШММСны программалы тәмин итүгә үзгәрешләр кертү хокукына аны эшләү, кертү һәм озата бару стадиясендә ия.

№ п/п	Керү субъектының роле	Объектларга керү дәрәжәсе
2	ШММСның ШМ иминлеген тәэмин итү өчен җаваплы	<ul style="list-style-type: none"> - ШММСны (ШММСның структурасы, составы, урнашу урыны һәм программа белән тәэмин итү параметрлары һәм техник чаралар) конфигурацияләү турында тулы мәгълүматка ия; - мәгълүматлар тапшыруның элемент чараларын жайга салу һәм конфигурацияләү хокукларына ия; - операция системаларын һәм гамәли программа тәэмин ителешен көйләү һәм конфигурацияләү хокукларына ия; - аны эшләү, гамәлгә кертү һәм озата бару стадиясендә ШММСны программа белән тәэмин итүгә үзгәрешләр кертү хокукларына ия.
3	ШММСны кулланучы	<ul style="list-style-type: none"> - ШММСның керү мөмкинлеген тәэмин итүче барлык кирәкле атрибутларга һәм хокукларга ия.

4.3. Керү мөмкинлеге белән идарә итүнең дискрецион ысулын гамәлгә ашыру һәр парга керү хокукын билгеләү юлы белән ирешелә: «Керү субъекты роле» – «Керү объекты» – «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының персонал мәгълүматлар мәгълүмат системалары ресурсларыннан хезмәткәрләрнең файдалану матрицасы» (алга таба – Керү матрицасы), аның формасы әлеге Нигезләмәнең кушымтасында билгеләнгән.

5. Файдалану төрләре

5.1. ШММСнда һәркем файдалана алырлык субъектларның түбәндәге типлары билгеләнде:

- уку (R) - керү хокукына ия субъектка керү объектының эчтәлеген карарга рөхсәт ителә;
- язылу (W) – керү субъектына яңа керү объектын карарга, язарга һәм булдырырга рөхсәт ителә;
- үтәү (E) - керү субъектына рөхсәт ителә эшләтеп жибәрү яки үтәү объекты керү;
- мөһер (P) - керү субъектына мөһер рөхсәт ителә;
- сканирование (S) - керү субъектына сканирование рөхсәт ителә;
- тулы (F) - һәркем файдалана алырлык объектларга тулы керү мөмкинлеге бар.

5.2. Үткәрүгә рөхсәт ителгән субъектлар тарафыннан ШММСннан файдалану объектларына керү мөмкинлеге булган очракта, керү типлары Матрицада күрсәтелде.

6. Керү мөмкинлеген чикләү кагыйдәләре

6.1. ШММСнда керү мөмкинлеген чикләү кагыйдәләре субъектның ИСПДның объектларга керү тәртибен һәм шартларын регламентлаучы кагыйдәләр жыелмасы тарафыннан гамәлгә ашырылды:

- вазыйфаларны бүлү һәм ШММСның кулланучылар, ШММСның администраторы һәм ШММСның иминлеген тәэмин итү өчен җаваплы булган минималь хокукларны билгеләү;
- ШММСны кулланучылар тарафыннан исәпкә алынган язмалар белән идарә (оешма, активлашу, блоклау һәм юкка чыгару);
- мәгълүмат агымнары белән ШММСның идарә итү (филтрлау, маршрутлаштыру, кушылмаларны контрольдә тоту, бер юнәлешле тапшыру һәм идарәнең башка ысуллары);
- ШММСга барып житүнең уңышсыз омтылышларын чикләү;
- идентификациягә һәм аутентификациягә кадәр рөхсәт ителгән ШММСны кулланучылар гамәлләрен рөхсәт (тыю);
- тышкы мәгълүмат-телекоммуникация челтәрләре аша үтеп керү объектларыннан ерактан файдалану субъектларыннан файдалану мөмкинлеген гамәлгә ашыру;
- ШММСнда берсүзсез файдалану технологияләрен куллануны тикшереп тору;
- ШММСнда мобиль техник чараларны куллануны тикшереп тору;
- Оешмаларның ШММСның (тышкы мәгълүмат системалары) белән узара хезмәттәшлеге белән идарә итү.

6.1. ШММСны кулланучылар хокуклары һәм бурычлары «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының шәхси мәгълүмат системаларыннан файдаланучы инструкциясе»ндә теркәлгән.

6.2. ШММСның администраторы хокуклары һәм бурычлары «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының шәхси мәгълүмат системалары администраторы инструкциясе»ндә теркәлгән.

6.3. ШММСның ШМны тәэмин итү өчен җаваплы кешенең хокуклары һәм бурычлары «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының шәхси мәгълүмат системаларында персонал мәгълүматларның куркынычсызлыгын тәэмин итү өчен җаваплы инструкция»дә теркәлгән.

6.4. ШММСның Кулланучылары теркәү язмалары белән идарә (оешма, активация, блокау һәм юкка чыгару) гамәлгә ашыра ШММСның администраторы.

6.5. ШММСның администраторы субъектларның ШММСндагы һәм файдалану Матрицасындагы субъект башкарган роле нигезендә ШММСның керү объектларына керү хокукын билгели һәм билгели.

6.6. ШММСнда ШММСның кулланучылар тарафыннан исәпкә алу язмалары белән идарә итүнең түбәндәге функцияләре гамәлгә ашырылды:

- хисап язмасы төрен билгеләү (кулланучы, администратор, системалы);
- төркемгә (кулланучылар, администраторлар) исәпкә алу язмаларын берләштерү;
- Кулланучының хисап язмасын урнаштырганда кулланучыны верификацияләү;
- бина, активлашу, блокау һәм ШММСның кулланучылар өчен исәп язмаларын юкка чыгару;
- Кулланучылар ШММСны исәпкә алу язмаларын яңадан карау һәм корректировкау;
- ШММСны кулланучыларның вакытлыча исәпкә алу язмаларынан файдалануны оештыру һәм контрольдә тоту;
- ШММСның Кулланучыларын исәпкә алу язмалары белән идарә итүче ШММСның администраторына хәбәр итү, ШММСның Кулланучылары турында мәгълүматны, аларның рольләрен, бурычларын, вәкаләтләрен, чикләүләрен үзгәртү турында;
- ШММСның бер тапкыр (вакыт буенча чикләнгән) бурычларны үтәү өчен бирелгән ШММСның Кулланучылары вакытлыча исәпкә алу язмаларын юкка чыгару;
- Кулланучыларга ШММСның файдалану объектларынан файдалану хокукын бирү, ШММСның кулланучылар тарафыннан хәл ителә торган бурычларга нигезләнә.

6.7. Вакытлыча исәпкә алу язмасы ШММСның киңәйтелгән вәкаләтләр таләп итә торган бурычларны үтәү өчен чикләнгән срокка файдаланучысы өчен яисә жайлау, тест үткөрү өчен, кунакчыл керүне оештыру өчен (чит оешмаларның хезмәткәрләренә, стажерларына һәм ШММСның вакытлыча файдаланучыларына) жибәрелергә мөмкин.

6.8. ШММСнда алардан файдалану өчен билгеләнгән вакыт тәмамлангандан соң ШММСның вакытлыча исәпкә алу язмаларын автомат рәвештә блокау гамәлгә ашырыла.

6.9. ШММСның кысаларындагы жайланмалар, сегментлар арасында мәгълүмат тапшырылганда, мәгълүмат агымнары белән идарә ителә, анда түбәндәгеләр керә:

- агымнар белән идарә итү кагыйдәләре нигезендә мәгълүмат агымнарының фильтрациясен;
- ШММСнга мәгълүматны билгеләнгән маршрут буенча гына тапшыруны рөхсәт итү;
- мәгълүмат тапшыру маршрутын бары тик билгеләнгән очракларда гына үзгәртү (күчерү);
- алга таба билгеләнгән очракларда аны алга таба тапшыру мөмкинлеге турында карар кабул итү өчен мәгълүматны вакытлыча саклагычка язып кую.

6.10. Мәгълүмат агымнары белән идарә итү ШММСның кулланучылар арасында рөхсәт ителгән мәгълүмат узу маршрутын, ШММСның кысаларындагы жайланмалар, сегментлар арасында, шулай ук Интернет челтәре (яисә халыкара мәгълүмат алмашуның башка мәгълүмат-телекоммуникация челтәрләре) белән хезмәттәшлек иткәндә, ШММСның, чыганакның һәм тапшырыла торган мәгълүматны алучы мәгълүматның конфигурациясен, мәгълүмат агымы структурасын һәм (яисә) элемент каналын (мәгълүмат эчтәлеген анализламыйча) контрольдә тотучы мәгълүмат агымнары белән хезмәттәшлек иткәндә тәмин итә.

6.11. Мәгълүмати агымнар белән идарә итү якланган мәгълүматны Интернет челтәре аша якланмаган элемент линияләре, ШММСнан һәм (яки) Испднга керә торган челтәр запрослары һәм трафик аша тапшыруны блоклай.

6.12. ШММСнда «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитетында мәгълүматны парлы яклау инструкциясе»ндә билгеләнгән һәм теркәлгән:

- билгеләнгән вакыт эчендә ШММСның керү (керү мөмкинлеге) өчен уңышсыз омтылышлары саны;
- билгеләнгән вакыттан соң ШММСның кулланучысыннан файдалану сеансын блоклау (активлык булмау).

6.13. ШММСнда ихтыяж буенча ШММСның Кулланучысыннан файдалану сеансын блоклау тәмин ителә.

6.14. Блокировкаланган сеанс өчен, сеансны блоклау өчен кирәк булган мәгълүматтан һәм чагылдыру жайланмаларыннан башка, теләсә нинди гамәлләрне блоклау гамәлгә ашырыла.

6.15. ШММСның администрациясенә һәм ШММСның иминлеген тәмин итү өчен җаваплы булган кешегә эш урынында өзеклекләр булган яисә аерым

техник чаралар (жайланмалар) сафтан чыккан очракта ШММСның эшчәнлеген торгызу өчен генә кирәкле идентификация һәм аутентификация процедураларын читләтеп үтү өчен гамәлләр хәл ителә.

6.16. ШММСнда мобиль техник чаралар сыйфатында мәгълүматны төшерү машина йөртүчеләре (флэш-накопительләр, каты дискларда тышкы тупланмалар һәм башка жайланмалар) карала.

6.17. ШМның төшерү машин йөртүчеләреннән файдалануны регламентлау һәм тикшереп тору «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетында шәхси мәгълүматны төшерү машин йөртүчеләре белән эш итү инструкциясе» тасвирланган.

6.18. ШММСн тышкы мәгълүмат системалары белән үзара бәйләнештә торып, алар белән үзара хезмәттәшлек итү өчен кирәк булган, файдалануга керү рөхсәтен бирү бары тик авторизацияләнгән (вәкаләтле) кулланучыларга керү матрицасы нигезендә генә гамәлгә ашырыла.

7. Жаваплылык

7.1. ШМны эшкәртүне һәм яклауны гамәлгә ашыручы башкарма комитетның барлык хезмәткәрләре әлеге Нигезләмә белән танышырга тиеш.

7.2. Башкарма комитет хезмәткәрләре әлеге Нигезләмә таләпләрен үтәгән өчен шәхсән жаваплы.

7.3. Башкарма комитет хезмәткәрләренең ШММСны чикләү кагыйдәләрен үтәвен тикшереп тору ШММСның иминлеген тәэмин итү өчен жаваплы башкарыла.

8. 8. Үзгәрешләр кертү вакыты һәм тәртибе

8.1. Әлеге Нигезләмә расланганнан соң үз көченә керә һәм вакыты чикләнмәгән гамәлдә була.

8.2. Әлеге Нигезләмә өч елга кимендә бер тапкыр янадан каралырга тиеш.

8.3. Әлеге Нигезләмәгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр башкарма комитет житәкчесе карары белән кертелә.

Башкарма комитет
эшләре идарәчесе

Г.А. Йосыпова

Керү субъекты	Файдалану объекты							Файдалану объекты
ы								
Мәгълүмати системаларда шәхси мәгълүматларны куркынычсызлыгын тәэмин итү өчен жаваплы Кулланучы								

Файдалану төрләре:

- уку (R) - керү хокукына ия субъектка керү объектының эчталеген карарга рөхсәт ителә;
- язылу (W) – керү субъектына яңа керү объектын карарга, язарга һәм булдырырга рөхсәт ителә;
- үтәү (E) - керү субъектына рөхсәт ителә эшләтеп жиберү яки үтәү объектын керү;
- мөһер (P) - керү субъектына мөһер рөхсәт ителә;
- сканирование (S) - керү субъектына сканирование рөхсәт ителә;
- тулы (F) - һәркем файдалана алырлык объектларга тулы керү мөмкинлеге бар.

Татарстан Республикасы
 Алексеевск муниципаль районы
 башкарма комитетының
 20__ елның _____
 номерлы карарына
 2 нче кушылта

**Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының
 шәхси мәгълүмат системаларының мәгълүмати системалары ресурсларынан
 файдалану матрицасы**

	Файдалану объекты							
	Операция системасын ың төп конфигурация файллары	Операция системасын кейләү һәм идарә итү чаралары	Мәгълүматны яклау чараларының төп конфигурация файллары	Мәгълүматны яклау чараларының кейләү һәм идарә итү чаралары	Гамәли программа белән тәэмин итү	Периферия жайланмалары	Съемный машиналы мәгълүмат йөртүчеләр	Эшкәргелә торган, саклана торган мәгълүматлар
Керү субъекты	F	F	-	-	F	P/S	-	-
Мәгълүмат системасы администраторы								
Мәгълүмати системаларда шәхси мәгълүматларны һәм куркынычсызлыгын тәэмин итү өчен җаваплы	F	F	F	F	F	P/S	F	F

Керү субъекты	Файдалану объекты							
Кулланучы	R-E	-	-	-	R-E	P/S	F	F

Файдалану төрлөрө:

- уку (R) - керү хокукына ия субъектка керү объектының эңгелеген карарга рөхсәт ителә;
- язылу (W) – керү субъектына яңа керү объектын карарга, язарга һәм булдырырга рөхсәт ителә;
- үтәү (E) - керү субъектына рөхсәт ителә эшләп жибәрү яки үтәү объекты керү;
- мөһер (P) - керү субъектына мөһер рөхсәт ителә;
- сканирование (S) - керү субъектына сканирование рөхсәт ителә;
- тулы (F) - һәркем файдалана алырлык объектларга тулы керү мөмкинлеге бар.

«Рөхсәт системасы турында»

2020 елның _____ номерлы Татарстан Республикасы

Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының карары белән

ТАНЫШУ КӘГАЗЕ

№ п/п	Фамилиясе исеме атасының исеме	Вазыйфасы	Танышу датасы	Имза
1			«__» __ 20__ е.	
2			«__» __ 20__ е.	
3			«__» __ 20__ е.	
4			«__» __ 20__ е.	
5			«__» __ 20__ е.	
6			«__» __ 20__ е.	
7			«__» __ 20__ е.	
8			«__» __ 20__ е.	
9			«__» __ 20__ е.	
10			«__» __ 20__ е.	
11			«__» __ 20__ е.	
12			«__» __ 20__ е.	
13			«__» __ 20__ е.	
14			«__» __ 20__ е.	
15			«__» __ 20__ е.	
16			«__» __ 20__ е.	
17			«__» __ 20__ е.	
18			«__» __ 20__ е.	
19			«__» __ 20__ е.	
20			«__» __ 20__ е.	